

Repetisjon. Leksjon 6

Betydningen ‘et eller annet befinner seg et eller annet sted’ kjenner vi fra setningstypen NF Lok. Den samme betydningen kan også forekomme som ‘supplement’ eller ‘ekstraoplysning’ til det som er setningens hovedbetydning. Dette fenomenet kalles i læreboken for ‘ikke-sentralt predikat’ og ‘nedtonet predikat’.

Slike ikke-sentrale predikater uttrykkes på det morfosyntaktiske plan av en preposisjonsforbindelse eller et adverb:

Pan Novák pracuje ve domě.

Pan Novák pracuje tady.

Det er en **generell regel** at setningselementer som er mindre viktige, uttrykkes av preposisjonsforbindelse eller adverb. (Hvis setningens finitte verb er en form av verbet *být* (å være), kan preposisjonsforbindelser og adverb dog uttrykke setningens viktigste betydning.)

Betydningen ‘et eller annet befinner seg et eller annet sted’ kan også knytte seg til NF-elementet (eller NF-elementene). I så fald kommer preposisjonsforbindelse eller adverb rett etter den NF som det sier noe om: *Bránili most před divadlem.*

Bevegelsesverb

Tsjekkisk har en liten gruppe verb som betegner simple bevegelser, de såkalte bevegelsesverb. Det skjelnes mellom retningsbestemte og ikke-retningsbestemte verb.

De retningsbestemte verb brukes om bevegelser som forløper i én retning.

De ikke-retningsbestemte verb brukes om bevegelser som foregår i flere retninger, flere ganger eller som utgjør egenskaper (*dítě chodí*).

Alle bevegelsesverbene (både de retningsbestemte og de ikke-retningsbestemte) er imperfektive verb. Det retningsbestemte bevegelsesverb danner likevel futurum ved hjelp av et prefiks (*po-* eller *pů-*), ikke ved hjelp av *bude*-elementer.